

Den 8. maj 2023
MIM 39-23

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/2023 af dd.mm.2023 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår administrativ forlængelse af godkendelsesperioden for aktivstofferne: 2,5-dichlorobenzosyre-methylester, aluminiumammoniumsulfat, aluminiumphosphid, aluminiumsilikat (kaolin), calciumcarbid, cymoxanil, dodemorph, eddikesyre, ethylen, ekstrakt fra tetrae, fedtdestillationsrester, fedtsyrer inklusiv pelargonsyre, flonicamid, gibberellinsyre, gibberelliner, halosulfuron – methyl, hydrolyserede proteiner, jernsulfat, kvartssand, magnesiumphosphid, maltodextrin, metamidron, planteolie/nellikeolie, planteolie/rapsolie, planteolie/pebermynteolie, pyrethriner, sulcotrion, tebuconazol, urea.

(Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår administrativ forlængelse af godkendelsesperioden for 29 aktivstoffer, hvor godkendelsen i henhold til forordning 1107/2009 udløber i august og september 2023. Hvis forslaget bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive forlænget. De administrative forlængelser er en konsekvens af, at den igangværende genvurdering ikke er færdiggjort. Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 24. og 25. maj 2023.

Der er ingen væsentlige administrative konsekvenser for regioner, kommuner eller erhvervslivet. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med aluminiumphosphid, cymoxanil, eddikesyre, fedtsyrer inklusiv pelargonsyre, flonicamid, gibberellinsyre, jernsulfat, maltodextrin, metamidron, planteolie/rapsolie, planteolie/pebermynteolie, pyrethriner og tebuconazol skal forlænges.

Forslaget har umiddelbart ingen væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Sagen kan dog potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der ikke opnås enighed om forlængelse af de 13 aktivstoffer hvor der på nuværende tidspunkt er godkendte midler i Danmark.

Samlet set påvirker forslaget miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med de pågældende aktivstoffer, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark. Regeringen mener, at det er rimeligt at godkendelsesperioden forlænges administrativt for nogle af de pågældende aktivstoffer for at kunne nå genvurderingen, da der kræves ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne. Regeringen mener dog ikke, at det er hensigtsmæssigt at forlænge godkendelsesperioden for aluminiumammoniumsulfat, da der for dette stof allerede foreligger en vurdering fra EFSA, der viser en uacceptabel risiko.

Regeringen agter derfor at støtte Kommissionens forslag, idet man:

- lægger afgørende vægt på, at godkendelsesperioden for aluminiumammoniumsulfat ikke forlænges, da der for dette stof allerede nu foreligger en EFSA konklusion i forbindelse med EU revurdering, der viser en uacceptabel risiko for mennesker eller miljø.
- yderligere lægges der vægt på, at Kommissionen skal opfylde sin forpligtelse om indenfor 6 måneder efter publikation af den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritets (EFSA) konklusioner at fremsætte forslag om godkendelse eller ikke godkendelse af de pågældende aktivstoffer. Desuden lægges der vægt på, at Kommissionen skal sikre, at forslagene kommer til afstemning så snart som muligt efter at Kommissionens vurderingsrapporter foreligger, særligt hvis EFSA har identificeret en risiko for sundhed eller miljø.

Baggrund

Kommissionen forventes at fremlægge udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) xx/2023 af dd.mm.2023 om ændring af gennemførelsesforordning 540/2011 for så vidt angår administrativ forlængelse af godkendelsesperioden for 29 aktivstoffer.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler artikel 17, som fastlægger, at en godkendelse af et aktivstof kan forlænges i en periode, der er tilstrækkelig til at vurdere en ansøgning om fornyet godkendelse.

Forslaget behandles i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslagene. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen ændrede forslag, eller indenfor en måned forelægge forslagene for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslagene, kan Kommissionen ikke vedtage forslagene. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslagene. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslagene.

Forslaget forventes sat til afstemning i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 24. og 25. maj 2023.

Formål og indhold

De foreløbige forslag drejer sig om at forlænge godkendelsen af 29 aktivstoffer, der tidligere har været optaget på bilag I til direktiv 91/414/EØF om plantebeskyttelsesmidler, og som med plantebeskyttelsesmiddelforordningens ikrafttræden den 14. juni 2011 er overført til listen over godkendte aktivstoffer.

Grunden til at der foreslås en forlænget godkendelse er, at EU vil give tilstrækkelig tid til at tilgodese tid til en ligelig fordeling af opgaver mellem medlemsstaterne, og at sørge for, at der er tilstrækkelige ressourcer til vurdering og afgørelse mht. stoffernes eventuelle fornyelse.

Godkendelsen forventes forlænget for de nævnte aktivstoffer, hvor godkendelsen udløber i august og september 2023.

Aktivstoffer stoffer, som foreslås forlænget, hvor der er godkendt midler i Danmark (anvendelsesområder er angivet) og hvor der i forbindelse med revurderingen foreligger en EFSA konklusion:

1. Fedtsyrer inklusiv pelargonsyre. Pelargonsyre og andre fedtsyrer anvendes til ukrudtsbekæmpelse. For pelargonsyre foreligger der en EFSA konklusion fra august 2021, og Kommissionen har allerede præsenteret forslag om fornyet godkendelse. Danmark kan støtte en fornyet godkendelse jf. grundnotat fra marts 2023.
2. Planteolie/rapsolie. Anvendes til insektbekæmpelse i en række afgrøder på friland og i væksthuse. Der foreligger en EFSA konklusion fra maj 2022, og Kommissionen har præsenteret forslag til fornyet godkendelse. Danmark kan støtte en fornyet godkendelse jf. grundnotat fra januar 2023.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget, hvor der ikke er godkendt midler i Danmark, og hvor der i forbindelse med revurderingen foreligger en EFSA konklusion:

3. Aluminiumammoniumsulfat. Der foreligger en EFSA konklusion fra maj 2022. De tilgængelige data i risikovurderingen er utilstrækkelige på en række områder indenfor både menneskers sundhed og miljø, og der er vist uacceptabel risiko for et antal af anvendelserne. Ingen af de repræsentative anvendelser er således understøttet af data og acceptable risikovurderinger for alle områder. Samlet set er manglen på data og uafklarede punkter i risikovurderingen betydelig og vil sandsynligvis ikke blive løst inden for en rimelig tidsramme.
4. Aluminiumsilikat (kaolin). Der foreligger en EFSA konklusion fra november 2022 uden kritiske punkter.
5. Fedtdestillationsrester. Der foreligger en EFSA konklusion fra januar 2023 uden kritiske punkter.
6. Kvartssand. Der foreligger en EFSA konklusion fra september 2022 uden kritiske punkter.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget (anvendelsesområder er angivet for de aktivstoffer hvor der er midler godkendt i Danmark), og hvor der i forbindelse med revurderingen endnu ikke foreligger en EFSA konklusion:

7. 2,5-dichlorobenzosyre-methylester.
8. Aluminiumphosphid. Anvendes til bekæmpelse af muldvarp, mosegrise og kornskadedyr.
9. Calciumcarbid.
10. Dodemorph.
11. Eddikesyre. Anvendes til ukrudtsbekæmpelse på befæstede arealer
12. Ethylen.
13. Ekstrakt fra tetræ.
14. Flonicamid. Anvendes til bekæmpelse af insekter i korn, kartofler, æbler, pærer, bederoer samt i friske bønner med bælg og friske ærter med og uden bælg.

15. Halosulfuron-methyl.
16. Hydrolyserede proteiner.
17. Jernsulfat. Anvendes til bekæmpelse af mos i græsplæner.
18. Magnesiumphosphid.
19. Maltodextrin. Anvendes til anvendes til bekæmpelse af spindemider og mellus i alle afgrøder i åbne og lukkede væksthuse. Må anvendes i økologisk produktion.
20. Metamitron. Anvendes til ukrudtsbekæmpelse i bederoer, rødbeder og jordbær.
21. Planteolie/nellikeolie.
22. Planteolie/pebermynteolie. Anvendes til spirehæmning af kartofler.
23. Pyrethriner. Anvendes til insektbekæmpelse i en række afgrøder på friland og i væksthuse.
24. Sulcotrion.
25. Tebuconazol. Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i korn, raps og frøgræs.

Aktivstoffer, som foreslås forlænget (anvendelsesområder er angivet for de aktivstoffer hvor der er midler godkendt i Danmark) for stoffer, der er under revurdering af EFSA med henblik på afklaring af hormonforstyrrende egenskaber:

26. Cymoxanil. Anvendes til bekæmpelse af svampesygdomme i kartofler. Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion.
27. Gibberellinsyre. Anvendes til vækstregulering i græs til foder. Er ikke hormonforstyrrende for mennesker. Yderligere test for ikke-mål organismer pågår. Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion.
28. Gibberelliner. Er ikke hormonforstyrrende for mennesker. Yderligere test for ikke-mål organismer pågår. Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion.
29. Urea. Yderligere test for ikke-mål organismer pågår. Der foreligger endnu ikke en EFSA konklusion.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget/forslagene.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Udløbsdatoen for godkendelserne af de nævnte stoffer er i august og september 2023 i henhold til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009. Forordningen er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil udløbsdatoen for godkendelserne i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer blive ændret. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da de danske godkendelser af midler med disse aktivstoffer skal forlænges.

Evt. statsfinansielle konsekvenser afholdes, jf. budgetvejledningens retningslinjer, indenfor ressortministeriets egne rammer. Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget har umiddelbart ingen væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Sagen kan potentielt have erhvervsøkonomiske konsekvenser, såfremt der ikke opnås enighed om forlængelse til følgende aktivstoffer: aluminiumphosphid, cymoxanil, eddikesyre, fedtsyrer inklusiv pelargonsyre, flonicamid, gibberellinsyre, jernsulfat, maltodextrin, metamidron, planteolie/rapsolie, planteolie/pebermynteolie, pyrethrin og tebuconazol, da der på nuværende tidspunkt er godkendt midler med disse stoffer i Danmark. På nuværende tidspunkt er det vanskeligt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser, da det afhænger af, om der søges om dispensationer til anvendelse af stofferne i Danmark, eller af om der er alternativer.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslagene vil påvirke miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med de pågældende aktivstoffer, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark.

Det bemærkes, at der for stoffet aluminiumammoniumsulfat allerede nu foreligger en EFSA konklusion i forbindelse med EU revurdering, der viser en uacceptabel risiko for mennesker og miljø, hvilket gør, at revurderingen bør færdiggøres hurtigst muligt.

Høring

Sagen har været i høring EU-miljøspecialudvalget. Der er kommet høringssvar fra Dansk Planteværn som mener, at det er u hensigtsmæssigt, at lade regeringens ønske om ikke at forlænge godkendelsen for et enkelt stof stå i vejen for en helt relevant forlængelse af andre stoffer, som er vigtige for landbruget, og hvor regeringen er enig i forlængelsen. Desuden mener Dansk Planteværn, at det er

misvisende at nævne dispensationer som en grund til at det er umuligt at estimere de erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være et kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er enig med Kommissionen i, at det er nødvendigt at give ekstra tid til at gennemføre revurderingsprogrammerne, og forlænge godkendelsesperioden for nogle af de nævnte stoffer.

Regeringen agter derfor at støtte Kommissionens forslag, idet man:

- lægger afgørende vægt på, at godkendelsesperioden for aluminiumammoniumsulfat ikke forlænges, da der for dette stof allerede nu foreligger en EFSA konklusion i forbindelse med EU revurdering, der viser en uacceptabel risiko for mennesker eller miljø.
- yderligere lægges der vægt på, at Kommissionen skal opfylde sin forpligtelse om indenfor 6 måneder efter publikation af den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritets (EFSA) konklusioner at fremsætte forslag om godkendelse eller ikke godkendelse af de pågældende aktivstoffer. Desuden lægges der vægt på, at Kommissionen skal sikre, at forslagene kommer til afstemning så snart som muligt efter at Kommissionens vurderingsrapporter foreligger, særligt hvis EFSA har identificeret en risiko for sundhed eller miljø.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Der er tidligere oversendt grundnotat om administrativ forlængelse af en række af de samme aktivstoffer til Folketingets Europaudvalg den 17. marts 2022. Grundnotatet fra 2022 omfattede ud over stofferne i dette rammenotat også stofferne aclonifen, beflubutamid, bentiavalicarb, bifenazat, boscalid, captan, dimethomorph, ethephon, fluoxastrobin, flurochloridon, folpet, formetanat, fårefedt, heptamaloxylglucan, metam, metazachlor, metribuzin, milbemectin, phenmedipham, pirimiphosmethyl, planteolie/citronella, propamocarb, proquinazid, prothioconazol, fiskeolie, S-metolachlor og ligekædede sommerfugleferomoner. Dette rammenotat indeholder stofferne flonicamid, halosulfuronmethyl og maltodextrin, som ikke var med i grundnotatet fra 2022.

Der er endvidere oversendt grundnotat om aktivstoffet pelargonsyre til Folketingets Europaudvalg den 13. marts 2023 hvor Danmark kan støtte en fornyet godkendelse. Der er også sendt grundnotat om aktivstoffet rapsolie den 13. januar 2023 hvor Danmark støtter en fornyet godkendelse.

Overfor nævnte notater er ligeledes sendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.